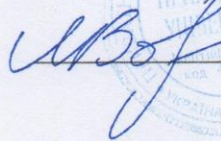

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

та введено в дію наказом ректора
ПВНЗ «Медико-Природничий Університет»

від « 29 » листопада 2025 р. № 135

Михайло ВОЛКОВ

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КВАЛІФІКАЦІЙНІ РОБОТИ В
ПРИВАТНОМУ ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

«СХВАЛЕНО»

Рішенням Вченої ради
ПВНЗ «Медико-Природничий Університет»

« 26 » листопада 2025 р.
Протокол № 6

Миколаїв 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про кваліфікаційні роботи в Приватному вищому навчальному закладі «Медико-Природничий Університет» (далі – Положення) визначає загальні вимоги до організації, виконання, оформлення, подання, перевірки та захисту кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти.

Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, стандартів вищої освіти за відповідними спеціальностями, рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Статуту Приватного вищого навчального закладу «Медико-Природничий Університет», Положення про організацію освітнього процесу в Приватному вищому навчальному закладі «Медико-Природничий Університет» та інших нормативних актів Приватного вищого навчального закладу «Медико-Природничий Університет» (далі – Університет).

Кваліфікаційна робота (далі – КР) є видом підсумкової атестації здобувачів вищої освіти, що виконується на завершальному етапі навчання з метою здобуття освітніх ступенів «бакалавр» та «магістр», і підтверджує рівень сформованості загальних та фахових компетентностей відповідно до освітньої програми.

1.2. Виконання кваліфікаційної роботи передбачає самостійне розв’язання здобувачем вищої освіти комплексу теоретичних та/або практичних завдань, зокрема:

- поглиблення, систематизацію та закріплення теоретичних знань, набутих у процесі навчання;
- демонстрацію здатності аналізувати наукову або прикладну проблему, формулювати обґрунтовані висновки й узагальнення з використанням сучасних методологічних підходів;
- застосування набутих знань і навичок для вирішення актуальних фахових завдань та розроблення практичних рекомендацій;

- формування та розвиток навичок самостійної науково-дослідної роботи, критичного аналізу джерел інформації, використання методів дослідження;

- вивчення й осмислення сучасного вітчизняного та/або міжнародного досвіду професійної діяльності у відповідній сфері.

1.3. До керівництва кваліфікаційними роботами здобувачів освітніх ступенів «бакалавр» та «магістр» (за освітньо-професійними програмами) залучаються, як правило, науково-педагогічні працівники, які мають науковий ступінь за відповідною або суміжною спеціальністю та здійснюють освітню діяльність за відповідною освітньою програмою.

Норматив навантаження одного керівника не повинен перевищувати восьми кваліфікаційних робіт одночасно, у тому числі не більше п'яти робіт освітнього ступеня «магістр». У виняткових випадках перевищення зазначеної норми допускається за рішенням вченої ради Університету.

Керівник кваліфікаційної роботи:

- консультує здобувача з питань вибору теми, формування структури та плану роботи;

- надає методичну допомогу щодо добору та опрацювання джерел, вибору методів дослідження;

- сприяє розробленню календарного плану виконання кваліфікаційної роботи;

- здійснює систематичне консультування та поточний контроль за ходом виконання роботи;

- перевіряє роботу частинами та в цілому;

- надає письмовий відгук (висновок) щодо готовності кваліфікаційної роботи до захисту.

1.4. Здобувач вищої освіти – виконавець кваліфікаційної роботи:

- самостійно виконує кваліфікаційну роботу відповідно до затвердженої теми та вимог цього Положення;

- у встановлені терміни здійснює добір, опрацювання та аналіз джерел інформації;

- розробляє та погоджує з керівником календарний план-графік виконання кваліфікаційної роботи;
- систематично інформує керівника про хід виконання роботи та подає матеріали для перевірки;
- використовує сучасні наукові підходи, методи дослідження, інформаційні та цифрові технології;
- забезпечує дотримання принципів академічної доброчесності;
- подає завершену кваліфікаційну роботу для перевірки наявності академічного плагіату та рецензування;
- ознайомлюється з відгуком керівника та рецензією і готує аргументовані відповіді на зауваження;
- своєчасно з'являється на захист кваліфікаційної роботи або завчасно повідомляє про неможливість участі з наданням підтвердних документів.

1.5. Перевірка кваліфікаційної роботи на академічний плагіат здійснюється з використанням автоматизованих систем перевірки на академічний плагіат (антиплагіатні системи), доступних у відкритому доступі або ліцензованих університетом, з оформленням результатів у вигляді звіту про оригінальність тексту. Результати такої перевірки є обов'язковою умовою допуску кваліфікаційної роботи до захисту.

1.6. Відповідальність за достовірність поданих у кваліфікаційній роботі даних, коректність використання джерел, обґрунтованість висновків і дотримання вимог академічної доброчесності несе здобувач вищої освіти. Керівник несе відповідальність у межах своїх функціональних обов'язків щодо науково-методичного супроводу роботи.

1.7. Кваліфікаційна робота виконується державною мовою з дотриманням норм наукового стилю, орфографії та пунктуації. За рішенням вченої ради Університету, з урахуванням специфіки освітньої програми, допускається виконання кваліфікаційної роботи іноземною мовою.

2. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕМАТИКИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Тематика кваліфікаційних робіт формується кафедрами відповідно до стандартів вищої освіти, освітніх програм, наукових напрямів кафедр та актуальних потреб професійної сфери. Перелік тем розглядається на засіданні кафедри, затверджується вченою радою Університету та доводиться до відома здобувачів вищої освіти шляхом оприлюднення на офіційних інформаційних ресурсах Університету.

З метою забезпечення академічної доброчесності та запобігання академічному плагіату тематика кваліфікаційних робіт підлягає щорічному оновленню.

2.2. Здобувач вищої освіти має право обрати тему кваліфікаційної роботи з переліку, затвердженого відповідно до пункту 2.1 цього Положення, або запропонувати власну тему за умови обґрунтування її актуальності, відповідності освітній програмі та можливості виконання в установлені строки.

2.3. Тема кваліфікаційної роботи повинна відповідати предметній області спеціальності, цілям та програмним результатам навчання відповідної освітньої програми, а також забезпечувати формування та перевірку визначених нею компетентностей.

2.4. Закріплення теми кваліфікаційної роботи здійснюється на підставі письмової заяви здобувача вищої освіти на ім'я ректора. Заява погоджується науковим керівником, завідувачем кафедри та гарантом відповідної освітньої програми.

Здобувачі освітнього ступеня «бакалавр» подають заяву, як правило, у травні передостаннього року навчання, а здобувачі освітнього ступеня «магістр» – упродовж першого місяця навчання за відповідною освітньою програмою.

2.5. Тема кваліфікаційної роботи та науковий керівник розглядаються на засіданні кафедри та затверджуються наказом ректора Університету за поданням декана факультету.

2.6. У виняткових випадках допускається зміна або уточнення теми кваліфікаційної роботи, її структури, а також заміна наукового керівника. Такі зміни здійснюються на підставі вмотивованої заяви здобувача та рішення засідання кафедри і допускаються не пізніше ніж за шість місяців до встановленого терміну подання кваліфікаційної роботи до попереднього захисту.

3. СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Кваліфікаційна робота повинна мати логічно завершену структуру та містити такі обов'язкові структурні елементи:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів, одиниць вимірювання, скорочень і термінів (за потреби);
- вступ;
- основну частину (розділи та підрозділи);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за потреби).

Кожний структурний елемент кваліфікаційної роботи починається з нової сторінки.

3.2. Титульний аркуш кваліфікаційної роботи оформлюється за встановленим зразком і містить: повне найменування закладу вищої освіти – Приватний вищий навчальний заклад «Медико-Природничий Університет»; назву факультету, кафедри; вид кваліфікаційної роботи відповідно до освітнього ступеня; тему роботи; прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника; відомості про рецензента (за наявності); місто та рік виконання роботи.

3.3. Зміст кваліфікаційної роботи повинен містити найменування всіх структурних елементів роботи із зазначенням номерів сторінок, з яких вони

починаються, зокрема: вступу, розділів і підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

3.4. Перелік умовних позначень, символів, одиниць вимірювання, скорочень і термінів подається у разі використання у роботі спеціальної термінології, маловідомих скорочень або специфічних символів. Перелік розміщується після змісту та подається у вигляді окремого списку.

Позначення у переліку наводяться в алфавітному порядку: у лівій колонці – умовні позначення, у правій – їх розшифрування. Якщо спеціальні терміни або скорочення повторюються у тексті менше трьох разів, окремий перелік не складається, а пояснення подається при першому згадуванні у тексті.

3.5. Вступ є складовою частиною кваліфікаційної роботи, у якій обґрунтовується вибір теми та визначаються основні кваліфікаційні характеристики дослідження. У вступі розкривається актуальність теми, ступінь її наукової розробленості та значущість для теорії і практики.

У вступі кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» визначаються: мета і завдання дослідження, об'єкт і предмет дослідження, методи дослідження, експериментальна база (за потреби), практична значущість роботи, відомості про апробацію результатів і публікації автора (за наявності), а також структура роботи.

У вступі кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня «магістр» додатково можуть обґрунтовуватися гіпотеза дослідження, теоретичне та практичне значення отриманих результатів, а також подаються відомості про апробацію дослідження та публікації автора за темою роботи (за наявності).

3.6. Основна частина кваліфікаційної роботи складається, як правило, з двох–трьох розділів, які можуть поділятися на підрозділи. Кожний розділ і підрозділ повинен мати чітку та змістовну назву.

В основній частині викладаються теоретичні засади дослідження, аналізуються наукові підходи до розв'язання обраної проблеми, описується хід дослідження, подаються та узагальнюються отримані результати.

Цифрові дані доцільно подавати у вигляді таблиць, схем, графіків, діаграм і рисунків, які повинні мати назви та посилання у тексті.

Основна частина має включати теоретичну складову (аналіз наукових джерел, концепцій і підходів) та практичну складову (опис дослідження, аналіз результатів, обґрунтування висновків).

3.7. У висновках узагальнюються основні результати дослідження відповідно до поставлених завдань, формулюються підсумкові положення та рекомендації. Орієнтовний обсяг висновків становить 2–3 сторінки.

3.8. Список використаних джерел містить бібліографічні описи всіх джерел, на які є посилання у тексті кваліфікаційної роботи, та оформлюється відповідно до чинних стандартів бібліографічного опису.

3.9. До додатків включаються матеріали допоміжного характеру, що сприяють повнішому розкриттю змісту роботи, зокрема: анкети, інструкції, первинні дані дослідження, таблиці, схеми, діаграми, фотографії, ілюстрації тощо. Додатки оформлюються та нумеруються відповідно до встановлених вимог.

4. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1. Загальні вимоги

Кваліфікаційна робота виконується з використанням комп'ютерної техніки у текстовому редакторі з такими параметрами оформлення: шрифт Times New Roman, кегль 14, звичайний; міжрядковий інтервал – 1,5; абзацний відступ – 1,25 см.

Поля сторінки мають становити: ліве – 30 мм, праве – 10–15 мм, верхнє та нижнє – по 20 мм. Робота друкується на папері формату А4 (210 × 297 мм) з використанням одного боку аркуша та подається до захисту у переплетеному вигляді.

Обсяг основного тексту кваліфікаційної роботи (без урахування списку використаних джерел і додатків) становить:

- для освітнього ступеня «бакалавр» від 60 сторінок;

- для освітнього ступеня «магістр» за освітньо-професійною програмою від 80 сторінок.

У загальному обсязі кваліфікаційної роботи вступ і висновки повинні складати не менше 10 %, решта обсягу відводиться на основну частину.

Заголовки структурних частин «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкуються великими літерами, розміщуються симетрично до тексту та не мають порядкової нумерації. Заголовки підрозділів друкуються з абзацного відступу малими літерами (перша літера – велика), без крапки в кінці. Перенесення слів у заголовках не допускається.

4.2. Нумерація

Нумерація сторінок здійснюється арабськими цифрами без знака № та розміщується у правому верхньому куті сторінки. Титульний аркуш включається до загальної нумерації, але номер сторінки на ньому не проставляється.

Розділи нумеруються послідовно в межах основної частини (РОЗДІЛ 1, РОЗДІЛ 2 тощо). Після номера розділу крапка не ставиться, назва розділу подається з нового рядка. Підрозділи нумеруються в межах кожного розділу, наприклад: 1.1, 1.2; 2.1 тощо.

Таблиці, схеми, діаграми та рисунки розміщуються безпосередньо після першого згадування в тексті або на наступній сторінці.

Ілюстрації позначаються словом «Рис.» та нумеруються в межах кожного розділу. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка (наприклад: Рис. 1.2). Назва ілюстрації та пояснювальні підписи розміщуються під ілюстрацією.

Таблиці нумеруються аналогічно в межах розділу. Над таблицею у правому верхньому куті зазначається слово «Таблиця» та її номер (наприклад: Таблиця 2.5). У разі перенесення таблиці на наступну сторінку над нею зазначається «Продовження табл. 2.5».

4.3. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

Посилання на використані джерела в тексті кваліфікаційної роботи подаються у квадратних дужках із зазначенням порядкового номера джерела зі списку використаних джерел, наприклад: [1–7].

Посилання на ілюстрації здійснюються шляхом зазначення їх номера в дужках, наприклад: (рис. 1.2). Посилання на формули подаються з указанням номера формули, наприклад: (2.1).

На всі таблиці обов'язково мають бути посилання у тексті, при цьому слово «таблиця» подається скорочено – «табл.», наприклад: «... у табл. 1.2». У повторних посиланнях використовується скорочення «див.», наприклад: «див. табл. 1.3».

4.4. Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел є обов'язковою складовою кваліфікаційної роботи та подається після висновків. Мінімальна кількість джерел повинна становити:

не менше 35 – для кваліфікаційної роботи освітнього ступеня «бакалавр»;

не менше 50 – для освітнього ступеня «магістр» (освітньо-професійна програма).

До списку включаються всі джерела, на які є посилання в тексті роботи. Особлива увага приділяється сучасним науковим публікаціям за темою дослідження (переважно за останні 3–5 років), що є показником актуальності та наукової обізнаності автора.

Бібліографічний опис джерел здійснюється відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Записи у списку нумеруються суцільною нумерацією.

Рекомендованим є алфавітний спосіб розміщення джерел: спочатку публікації українською мовою, далі – іноземними мовами.

При використанні цитат або запозичень у тексті обов'язково зазначається номер джерела та сторінка, наприклад: [28, с. 287].

4.5. Додатки

Додатки оформлюються як продовження кваліфікаційної роботи та розміщуються після списку використаних джерел у порядку їх згадування в тексті.

Кожний додаток починається з нової сторінки та має заголовок. Над заголовком посередині сторінки зазначається слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток (наприклад: Додаток А).

Додатки позначаються великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

5. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

5.1. Оформлена відповідно до вимог цього Положення кваліфікаційна робота подається здобувачем вищої освіти на попередній захист згідно з графіком, затвердженим кафедрою, на якій виконувалася робота.

Попередній захист проводиться, як правило, не пізніше ніж за один місяць до початку роботи Екзаменаційної комісії (далі – ЕК). На попередній захист кваліфікаційна робота подається у непереплєтену вигляді, без рецензії.

Метою попереднього захисту є виявлення недоліків у змісті та оформленні кваліфікаційної роботи, визначення рівня її готовності до захисту, а також надання рекомендацій щодо усунення виявлених зауважень.

5.2. Попередній захист проводиться за участю науково-педагогічних працівників кафедри. У ході попереднього захисту оцінюється відповідність теми змісту роботи, повнота та глибина її розкриття, рівень самостійності здобувача вищої освіти, якість теоретичних і практичних результатів.

Під час попереднього захисту заслуховується усний виступ здобувача вищої освіти та висновок наукового керівника щодо стану готовності роботи до захисту.

5.3. Висновок наукового керівника повинен містити характеристику актуальності теми, рівень самостійності виконання роботи, ступінь досягнення поставленої мети, новизну та практичну значущість отриманих результатів, а також рекомендацію щодо допуску кваліфікаційної роботи до захисту із зазначенням попередньої оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

За результатами попереднього захисту кафедрою ухвалюється рішення щодо готовності кваліфікаційної роботи до подальших процедур.

5.4. У разі недотримання вимог до змісту, структури або оформлення кваліфікаційної роботи кафедра може ухвалити рішення про недопуск роботи до захисту. У такому випадку науковий керівник подає обґрунтований письмовий висновок із зазначенням причин невідповідності роботи вимогам. Рішення кафедри оформлюється протоколом, витяг з якого подається до ЕК.

5.5. Після успішного проходження попереднього захисту кваліфікаційна робота підлягає обов'язковій перевірці на дотримання принципів академічної доброчесності шляхом використання автоматизованих систем перевірки на академічний плагіат.

Результати перевірки оформлюються у вигляді довідки (звіту) із зазначенням рівня оригінальності тексту та є обов'язковою умовою допуску кваліфікаційної роботи до захисту.

5.6. Для кваліфікаційних робіт здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти рекомендований мінімальний рівень оригінальності тексту становить не менше 60 %.

5.7. Кваліфікаційна робота бакалавра з рівнем оригінальності:

60–80 % — може бути допущена до захисту за умови коректного оформлення цитувань і посилань;

менше 60 % — підлягає доопрацюванню та повторній перевірці.

5.8. Для кваліфікаційних робіт здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти рекомендований мінімальний рівень оригінальності тексту становить не менше 75–80 %.

5.9. Кваліфікаційна робота магістра з рівнем оригінальності:

80 % і більше — вважається такою, що відповідає вимогам академічної доброчесності;

70–79 % — може бути допущена до захисту за рішенням кафедри (комісії) з урахуванням характеру запозичень;

менше 70 % — не допускається до захисту та підлягає суттєвому доопрацюванню.

5.10. Остаточне рішення щодо наявності або відсутності порушень академічної доброчесності та допуску кваліфікаційної роботи до захисту ухвалюється кафедрою (відповідною комісією).

5.11. Після попереднього захисту та перевірки на академічний плагіат кваліфікаційна робота передається здобувачем вищої освіти на рецензування.

5.12. Рецензування кваліфікаційних робіт здійснюють науково-педагогічні працівники Університету або сторонні фахівці відповідної галузі. Склад рецензентів затверджується рішенням кафедри.

Рецензія подається у письмовій формі, має обсяг 1–2 сторінки та повинна містити оцінку актуальності теми, рівня виконання роботи, практичної значущості результатів і рекомендацію щодо оцінки за національною шкалою.

5.13. На підставі результатів попереднього захисту, висновку наукового керівника, результатів перевірки на академічний плагіат та рецензії кафедра ухвалює рішення про рекомендацію кваліфікаційної роботи до захисту в ЕК.

5.14. До захисту кваліфікаційної роботи допускається здобувач вищої освіти, який у повному обсязі виконав вимоги відповідної освітньої програми та навчального плану.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Це Положення затверджується ректором Університету і набирає чинності з дати його затвердження.

6.2. У разі внесення змін або доповнень попередня редакція Положення вважається такою, що втратила чинність з моменту затвердження нової редакції.